



**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

ניתוח להסרת עודפי עור - התראה מיום 19/12/22

הקבילה עוסקת בסירוב קופת חולים לממן ניתוח להסרת עודפי עור במצבה הרפואי של המבוטחת. בסיום הברור עמדתנו היא כי על קופת החולים לאשר ביצוע הניתוח במסגרת סל שירותי הבריאות. להלן יפורט הרקע העובדתי והמשפטי להכרעה:

עובדות

1. המבוטחת בת 19, סבלה מעודף משקל חולני ועברה ניתוח בריאטרי בינואר 2022. בעקבות הניתוח הפחיתה 45 ק"ג ממשקלה. כתוצאה מן הירידה החדה במשקלה, התהוו קפלי עור היוצרים בעיות דרמטולוגיות, וקושי תפקודי (עודפים בירכיים מקשים על הליכה, סינר בטני מקשה על התכופות). המבוטחת עומדת לפני גיוס, ולפי המלצה רפואית נדרשת לבצע ניתוח להסרת עודפי עור, בהקדם, על מנת לאפשר לה למלא את המוטל עליה בצבא.
2. המבוטחת נבדקה בחלוף 6 חודשים ממועד הניתוח, ונמצא כי היא שוקלת 70 ק"ג.
3. מומחה לכירורגיה, וכן מומחה לכירורגיה פלסטית, המליצו בתחילת חודש יולי 2022 על ניתוח להסרת עודפי עור, על רקע בעיות עור, שפשוט הגורמות סבל – בירכיים, בשיפולי הבטן ובזרועות.
- בנוסף התייחס למקרה זה רופא אזורי של הקופה, ביעוץ מיום 2/8/2022 כתב "בגלל סבל ותאריך גיוס קרוב אני ממליץ לאשר ניתוח הסרת עודפי עור, באופן חריג".
- בתאריך 3/10/22 כתבה רופאה נוספת של הקופה: "הנ"ל לאחר ניתוח בריאטרי, כעת משקל תקני 70 ק"ג. מועמדת להסרת עודפי עור".
4. המבוטחת פנתה לנציבות ב-14/11/22 בקבילה על כך שפנתה לקופה לפני למעלה משלושה חודשים וטרם קיבלה מענה. עם זאת, נמסר לה בעל פה על ידי מנהלת מרפאת הקופה, כי הקופה אינה מאשרת את הניתוח.

מסגרת ההכללה בסל

5. התוספת השניה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי תשנ"ד – 1994 מונה בסעיף 8 "פעולות ניתוחיות" הכלולות בסל וביניהן:

"(ג) שחזור פלסטי, למעט טיפולים וניתוחים קוסמטיים;"

כאשר נדרשת כירורגיה פלסטית, על רקע פגיעה בתפקוד, מדובר בהליך הכלול בסל. זאת, להבדיל מכירורגיה פלסטית הנדרשת מטעמים קוסמטיים.



**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

עמדת הקופה

6. במענה לפניית הנציבות הודיעה הקופה כי "בקופה ישנן ועדות מחוזיות אשר דנות בסוגיות של ניתוחים להסרת עודפי עור. הלקוחה הונחתה לפנות לסניף ולהגיש בקשה לוועדה, כמקובל".
במענה לפנייה נוספת הודיעה הקופה כי לכשתכנס הוועדה, ניתן יהיה לעדכן בתוצאות הדיון.
במענה לטרום התראה הודיעה הקופה כי הוועדה תתכנס ב-6/12/22.

ב-7/12/22 הודיעה הקופה כי הניתוח לא אושר, וזאת בנימוק "אין תיעוד רפואי של משקל יציב לפחות שנה מאז הירידה לאחר הניתוח.. יש לבחון שוב זכאות בחלוף שנה של משקל יציב מתועד. בהתאם לאמור, לא אושר בשלב זה ניתוח להסרת עודפי עור."

דיון והכרעה

7. המבוטחת פנתה פעמים אחדות אל קופת החולים בענין הניתוח המבוקש. על פי הנתונים שבפנינו, לא ניתנה לה הכוונה בהיבט המינהלי – כגון הגשת פניה כתובה לגורם המאשר, והמענה לא ניתן בתוך זמן סביר ממועד פנייתה.

8. לא זו אף זו, שאלת המועד המתאים לביצוע הניתוח המבוקש, היא שאלה קלינית, והתשובה עליה תלויה בעיקר בשיקול הדעת של הרופאים המטפלים. במקרה זה, המנתח שערך את הניתוח הבריאתרי, וכן כירורג פלסטי מאותו מוסד, סבורים כי יש הצדקה לבצע הניתוח ללא המתנה נוספת.

9. ככל ניתוח, גם ניתוח אלקטיבי זה תלוי בנסיבות הרפואיות של כל מטופל, בהצדקה הרפואית והתפקודית שיצרו עודפי העור ואשר עלולים לגרום לזיהום, הצטלקויות וקושי תפקודי ממש. במקרה זה כבר כעבור חצי שנה המליצו הרופאים למטופלת לעבור את הניתוח בשל הבעיה התפקודית שיצרו עודפי העור וכן בשל ההצטלקויות והבעיות העוריות שנוצרו. כמו כן, וכעולה מהמסמכים הרפואיים שצורפו, לא קיימת בעיה קלינית שתסכן את המבוטחת.

10. יודגש כי לא קיימת התניה בסל לתקופת ההמתנה הנדרשת לביצוע הניתוח והדבר כאמור תלוי בהצדקה הרפואית ובנסיבות כל מקרה ומקרה.

11. במקרה זה הרופאים המטפלים במסגרת המוסד הרפואי וכן במסגרת קופת חולים המליצו על ביצוע הניתוח כבר לפני מספר חודשים.

לפי הספרות הרפואית, ניתן לבצע הסרת עודפי עור אם הושג משקל הנשמר משך שישה חודשים לפחות.

במקרה זה, הוצג תיעוד לפיו המבוטחת השיגה את משקל היעד – 70 ק"ג - כבר בתחילת יולי. מאז נשמר משקל זה, לפי התיעוד מחודש אוקטובר ועד היום. לדברי הפונה, היא ביקרה בתחילת דצמבר במרפאת הקופה ונמצא שמשקלה 68.5 ק"ג. כך שמשקל היעד נשמר כבר חמישה חודשים.



**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

נציבות קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
Ombudsman Of The National Health Insurance Act
مفوض شكاوى الجمهور حسب قانون التأمين الصحي الرسمي

12. בין השיקולים המשפיעים על מועד הניתוח, נבחנת כאמור, יציבות המשקל שהושג. מלבד זאת, קיימים שיקולים נוספים. מבחינה קלינית אין סיכון מוגבר למטופלת בשלב זה. נהפוך הוא, ההמלצה ניתנה כבר בחודש יולי בשל בעיה קלינית שיצרו עודפי העור בירכיים, העלולים לגרום לזיהום והצטלקויות. בנוסף קיים שיקול תפקודי, שיש לתת לו משקל בפרט בנסיבות אלה: המטופלת בת 19 ועומדת להתגייס לצה"ל. בתנאי שירות צבאי, נדרשת לפעילות גופנית מרובה, וקיים קושי אובייקטיבי להימנע מהחמרה של בעיות העור.

13. יש לציין כי מלבד הרופאים במוסד הרפואי בו נותחה, גם רופאים מטעם הקופה המליצו על ביצוע הניתוח. בנסיבות אלה, ההמלצה לנתח כעת תואמת שיקול דעת רפואי באיכות סבירה, ואין לדחות את הניתוח בשנה נוספת, תוך העמדת המבוטחת בסיכון להחמרה של מצבה הקליני והתפקודי.

14. לסיכום, דרישת הקופה להמתין שנה להוכחת יציבות המשקל אינה תואמת את הצורך הרפואי לאפשר למבוטחת תפקוד תקין ובריא במסגרת השירות הצבאי. במועד כתיבת מסמך זה חלפו אחד עשר חודש ממועד הניתוח, וחמישה חודשים ממועד השגת משקל היעד. אין להתעלם מהעובדה שהקושי התפקודי עלול להגביל את המטופלת במהלך שירותה הצבאי, ורצונה לבצע את הניתוח לפני מועד הגיוס הקרוב קריטי. לאור מועד הגיוס הקרוב, הצורך בניתוח בשל הבעיה התפקודית, והיעדר מניעה קלינית לביצוע הניתוח כעת, אנו סבורים כי על הקופה לאשר את הניתוח כעת.

15. יישום הוראות סעיף 3(ד) לחוק מורה על המסקנה כי יש לאשר את הניתוח, ולאפשר לפונה לבצע אותו בהקדם.

בעקבות מכתב ההתראה, הודיעה קופת החולים על אישור הניתוח ללא המתנה נוספת.